



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1725. usque ad annum 1728

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1784

VD18 13322648

§. 46. Wormatienses Catholici a Lutheranis sine iudicio & modo vexati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-67667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-67667)

Sæc. XVIII.
A. C. 1727.

§. XLVI.

*Wormatienses Catholici a Lutheranis
sine iudicio & modo vexati.*

Hoc item anno Wormatienses Lutheranæ ex solo fidei odio, & vexandi studio Catholicis litem intentabant, quæsito inde prætextu, quod Catholici hujus Urbis Parochi Sacratissimam Hostiam vel in sacro, ut vocant, Ciborio vel Hierotheca clausam ad ægrotos pro more veteri deferrent, ac ædituus campanulæ pulsu vicinos ad adorandum & lucernis comitandum Numen Eucharisticum excitaret: cum autem quandoque Parochi urgente necessitatis casu has solemnitates adhibere non possent, sed comitante duntaxat ædituo sine lucernis, aut campanæ sonitu Sacerdos sacrum Viaticum sub vestibus occultatum deferre cogeretur; inde Wormatienses Lutheranæ Religionis gravamen procudendi occasionem arripiebant, & Anno 1721. die tertia Januarii velut de novitate apud Corpus Evangelicorum querebantur, quod præcipue Patres Dominicani publice cum lucernis, & comitante populo ægrotos Sacro Viatico munirent. Verum hujus cavillationis nimiam luculentæ vix ulla habeatur ratio:

ratio: æquiores tamen querulandi an-
 sam sibi offerri putabant Lutherani, Sæc. XVIII.
 dum in Ecclesia Parochiali ad S. Mar- A. C. 1727.
 tinum, & in Templis Patrum Domi-
 nicanorum & Capucinatorum Concio-
 natores e suggestu Catholicis denun-
 tiabant, quod deinceps Sacra Eucha-
 ristia semper ad infirmos ea publica
 honoris debiti testificatione deferenda
 esset, ut Sacerdotem præirent quidam,
 qui duas vel tres accensas faces, lam-
 padem & vas aquæ benedictæ una-
 cum cymbalo præferrent, ac in Ec-
 clesia trino campanæ pulsu fideles ad-
 monerentur, ut Sanctissimum Sacra-
 mentum inter preces & sacros hym-
 nos ad ægroti ædes, & inde ad Ec-
 clesiam comitarentur. Porro exter-
 num hunc ritum, quamvis per pluri-
 ma sæcula ante Lutheri incunabula in
 universa Ecclesia Catholica ubique &
 semper in usu fuisset, ceu novitatem
 summopere periculosam WORMATIENSIS
 SECTARII depingere moliebantur; ut
 ergo saltem veri speciem huic com-
 mento conciliarent, fingebant primo,
 nec ante nec post tricennale bellum,
 nec etiam in Anno normali unquam
 Catholicorum Sacramentum publice
 ad ægrotos fuisse delatum, sed Pa-
 rochos sacram hostiam in Ciborio sub
 veste occultatam per plateas ad infir-
 mo-

Sæc. XVIII. A. C. 1727. morum ædes detulisse. Subornabant secundo quosdam, qui id ipsum testarentur. Attamen haud plures reperire poterant, quam duos Viros & tres fœminas, qui tamen omnes duntaxat testabantur, ægrotos Sacro Viatico clam sine majore solemnitate una alterave vice fuisse munitos, & populum ad eandem publicam venerationem, quæ in omnibus Catholicis locis SS. Sacramento semper exhiberi consuevit, per Concionatores fuisse admonitum: Frivola non minus ac ridicula hæc testium depositione fretus Wœrtienfis Magistratus die 11. Martii 1727. Syndicum & scribam ad Episcopalem Urbis Governatorem Ecclesiæ Cathedralis Decanum L. B. de Hoheneck deputabat, qui ab eodem seiscitarentur, an ipsius vel cujus demum jussu hæc novitas Religiosæ ac paci Westphalicæ, necnon continuatæ praxi adversa fuisset introducta? postea declarabant, se adversus eam solemniter protestari, & ni Magistratus oppositio locum inveniret, totam rem ad Corpus Evangelicorum delaturos ceu enorme Religionis gravamen, ex quo periculose sequelæ & perniciosi tumultus, uti in aliis Civitatibus Lutherani excitassent, oriri possent. Ad hæc Governator respondit, hanc causam sui fori non esse: quo-

quocirca Deputati Reverendissimum Suffraganeum & Generalem Episcopi Vicarium convenere, suamque nœniam apud eum decantarunt. Hic vero eisdem reposuit, nil novi fuisse invectum, sed ritum, qui ab aliquibus Parochis hucusque ex negligentia vel alia ex causa quandoque intermissus esset, innovatum, ac denique in usum esse deductum, sibi etiam optime cognitum esse, quod exiguo, quo Wornatiæ egisset tempore, plusquam trigies Sanctissimum Sacramentum publice & solemniter ad ægrotos, & nominatim ad Hospitissam nomine Benderin (*), per Urbis plateas fuerit delatum; ipsum etiam veteranum Ecclesiæ Cathedralis Parochum nomine Wallreutherum testari posse, quod sæpissime Sacram Hostiam publice ad infirmos detulisset; nullam ergo justam contra Catholicos querendi causam habere Magistratum. Hoc responso haud contenti Lutherani suam querelam falsis testimoniis & narratis suffultam die vigesima octava Martii ad Corpus, ut vocant Evangelicorum, detulere: illud igitur die undecima Octobris ad Episcopalem Le-

Sæc. XVIII.
A. C. 1727.

Qq 5 ga-

(*) Hæc ipsa erat, quam Lutherani clam sacro Viatico munitam fuisse, filii sui testimonio comprobare ausi sunt.

Sæc. XVIII.
A. C. 1727.

gatum de hac novitate certio-
rem reddidit, petiitque, ut eam Franciscus
Ludovicus Trevirensis Elector tum Wor-
matiensis Episcopus abrogaret.

§. XLVII.

*Wormatiensium Lutheranorum que-
relæ ad Corpus Evangelicorum
per testes falsitatis con-
fictæ.*

Ut vero hujus accusationis inanitas,
falsitasque manibus palpari posset,
Wormatiensis Episcopus per juratos
testes explorari jussit, an ante & post
Urbem a Gallis incensam, necnon Badden-
sem pacem Sacrum Viaticum in Ciborio
publice a Sacerdotibus rochetto & stola in-
dutus, præeunte ædituo cum lucerna & cam-
panula non modo per totam urbem sed &
ante excubias, & Lutheranas Ecclesias
omni tempore, nemine contradicente ad
ægrotos deportatum fuerit? Igitur die vi-
gesima prima Maij coram Joanne Chri-
stophoro Bingham Pontificio Apostolico
ac Imperiali Notario publico ac jurato,
& Francisco Steinmetz necnon Joanne
Georgio Schütz testibus requisitis testes
audiuntur, omnes Viri ætate graves,
nulla autem muliercula: Comparent
præprimis Antonius Roth Pictor, &
per 20 annos ædituus in Parochiali
Ec-